

T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

7/45261
SK 172

Sayı: 48335108.610.01/167885
Konu: Soru Önergesi (7/45261)

15.06.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.06.2014 tarihli ve 182899 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın TÜRELİ' nin, Kozak Yaylası Fıstıkçamında rekolte düşüklüğünün sebeplerine ilişkin, 7/45261 esas numaralı yazılı soru önergesi, Bakanlığımca incelenmiş olup, cevabi yazı ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Veysel EROGLU
Bakan

EK:
Cevabi Yazı (.2sayfa)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ RAHMİ AŞKIN TÜRELİ'NİN
7/45261 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI'NIN CEVABI**

SORU 1. Kozak yaylasındaki fıstıkçamı ağacı alanlarında yaşanan sorun nedir?

SORU 2. Söz konusu sorunların çözümüne yönelik olarak bakanlığınızca ne tür çalışmalar yapılmıştır?

SORU 3. Eğer Bakanlığınızca herhangi bir çalışma yapılmışsa, bu sorun niçin çözüme kavuşturulamamıştır?

SORU 4. Özel yetiştirme koşullarına sahip fıstıkçamlarının kurumasında çevre kirliliğinin ve madencilik faaliyetlerinin etkisi olup olmadığı bakanlığınızca araştırılmış mıdır?

SORU 5. Çam fıstığı yetiştirmek amacıyla bankalardan kredi kullanan ve borçlarını geri ödeyemeyerek mağduriyet yaşayan vatandaşlarımızın sayısı kaçtır?

SORU 6. Üreticilerimizin arazilerini elden çıkarmaları önemli ihraç ürünlerimizden olan çamfıstığının ekim-dikim alanlarında daralmaya neden olmakta mıdır?

SORU 7. Rekolte düşüklüğü yaşayan üreticilerimizin bankalardan kullandıkları kredileri için borçların yeniden yapılandırılması ve vadesi gelen borçların ertelenmesi konusunda Bakanlığınızca herhangi bir çalışma başlatılacak mıdır?

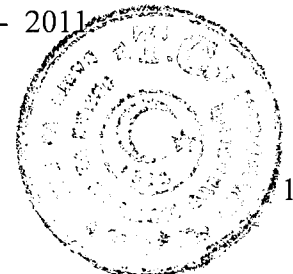
SORU 8. Üreticilerimizin vadesi gelen borçlarının faizlerinin silinmesi ile ilgili olarak Bakanlığınızca yürütülen bir çalışma bulunmakta mıdır?

CEVAP 5,7,8. Sorulan hususlar, Bakanlığım görevleriyle alakalı değildir.

SORU 9. Sorunun çözümüne yönelik olarak Bakanlığınızca ne gibi çalışmalar yapılması planlanmaktadır.

CEVAP 1,2,3,4,6,9. Kozak Havzası fıstıkçamı sorunu iki kısma ayırmak mümkündür. Bu sorunlardan biri kozalakların erken şekilde (bir yaşını doldurmadan) dökülmesi, diğeri ise olgunlaşan kozalaklarda boş tohum oluşumudur. Kozak Havzası, fıstıkçamı ormanları ile ilgili en fazla araştırmanın yapıldığı bölge olup 1993 yılından bu yana bu bölgede araştırma çalışmaları yürütülmektedir. Bu çalışmalar;

- Fıstıkçamı Meşcere haritası -1993. yılında tamamlanmış ve havza envanterleri yapılmıştır.
- Toprak verimliliği haritası - 1993.
- Ege Bölgesinde Çam Fıstığı İşletmeciliği üzerine Araştırmalar- 1997.
- Kozak Havzasını da kapsayan Batı Anadolu'da Fıstıkçamının Gelişmesini Etkileyen Faktörlerin araştırılması- 2000.
- Fıstıkçamda Biyotik faktörler ile Besin Elementlerinin Kozalak Kayıplarına Etkileri- 2005.
- Kozak Havzasında Gübrelemenin Kozalak Verimine Etkisinin Araştırılması- 2006.
- Fıstıkçamı ormanlarında Kozalak Verimini Etkileyen Ekolojik Faktörler- 2011.
- Kozak havzasında görülen kurmalar hakkında teknik inceleme raporu- 2011.
- Orijin ve döl denemeleri- 1998- yılında başlamış ve devam etmektedir

2009 yılına kadar havzanın bazı alanlarında verim varken, bazı alanlarında verimsizlik görülmekte idi. Bu alanlardan 500 m yükseltinin altında olanlar verimsiz, 500 m yükseltinin üstündeki alanlar genellikle verimli alanlar olarak yaptığımız araştırmalarla belirlenmiştir. Verimi düşük alanlarda elde edilen az sayıda kozalağın tohum tutumu yani doluluk oranı yüksekti. 2010 yılından itibaren verimle ilgili sorunlar havzanın tamamında görülmeye başlamıştır.

Mevcut problemin diğer bölgelerdeki fıstıkçamı ormanlarında da olup-olmadığını belirlemek için Tarsus, Bozdoğan, Koçarlı, Armutlu Yarımadası/Gemlik, Balıkesir yörelerinde 1, 2 ve 3 yaşlarında kozalaklar incelenmiş, Bu kozalaklarda da Kozak Havzasındaki kozalaklarda görülen benzer belirtiler gözlenmiştir. Yani sorun sadece Kozak Havzası ile ilgili bölgesel bir sorun değil, bilakis ülkemizin farklı bölgelerinde de görülen ve şikâyet edilen yaygın bir sorundur.

Sorunun tespiti için farklı uzmanlar bölgeye davet edilerek havzada birçok tarihlerde bilimsel inceleme çalışmalarında bulunulmuştur. Örneğin; dökümüş ülkerlerde fitopatolojik hastalıklarla ilgili patojen unsurların olup olmadığının tespiti içinde alınan örnekler Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi ve Isparta S.D.Ü Orman Fakültesi-Orman Koruma Bölümüne gönderilerek incelenmiştir. Ülkerlerde polen ve tozlaşma ilişkisini sorgulamak, döllemenin gerçekleşip gerçekleşmediğini gözlemlemek için alınan örnekler Ege Üniversitesi biyoloji bölümü ile ortak çalışmalar yapılmıştır. Kozalak veriminin genetik farklılığını ortaya koymak için İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü (İ.Y.T.E) ile ortak çalışmalar yapılmıştır.

Sorunun çözümüne yönelik olarak;

- Uzun menzilli hava kirliliğinin ormanlar üzerindeki etkilerinin izlenmesi kapsamında 2013 yılında tesis edilen deneme alanlarında her yıl toprak, yaprak ve su örneklemeleri alınarak kirlletici unsurların izlenmesi yapılacaktır.
- *Leptoglossus occidentalis*'in yayılışı ve zararı ile ilgili çalışmalar yapılmaktadır.
- Kozak Havzası Fıstık Çamlarında (*Pinus pinea* L.) Verim ve Tohum Patojeni (*Caloscypha fulgens* (Pers.)Boud.) Sorunlarının Çözümünde Entegre Ürün Yönetimi Programlarının Etkinliğinin Araştırılması” projesi kapsamında arazi uygulamaları devam etmektedir.
- Döllemeyi etkileyen mikro besin uygulama çalışmaları yapılmaktadır.

